Financira Europska unija
NextGenerationEU

Institucionalni istraživački projekt
Kršćansko djelovanje u Crkvi i društvu
kao čimbenik suodgovornosti i kohezije
CRODUCIK

I Z V J E Š Ć E

s I. istraživačke radionice

Prva istraživačka radionica u okviru ovoga projekta održana je dana 8.12.2025. u Rijeci. Radionica je održana s članovima *Zajednice udruga domovinskog rata Primorsko-goranske županije i udruga udovica hrvatskih branitelja Primorsko-goranske županije* na adresi Ciottina 19/II – Rijeka, a započela je u 19:30 sati. Ova je radionica u sklopu projekta CRODUCIK održana kao sedma u nizu radionica organiziranih sa strane navedene Udruge u okviru njihovog projekta pod nazivom: *Izazovi roditeljstva s djecom odrasle dobi*. Na taj je način ostvarena i formalna suradnja s navedenom Udrugom. Tema je bila vezana za obitelji branitelja i njihovu odraslu djecu, tj. obiteljske konstelacije i odnose, kao i mogućnosti pastoralno-duhovne podrške Crkve u navedenom smislu.

Voditelj radionice bio je prof. dr. sc. Nikola Vranješ. Događaj je organiziran na način uvodnog početnog predavanja voditelja na temu: *Vjerski život u kontekstu sazrijevanja osobe*. Predavanje je uključivalo sljedeći sažetak i izabrana područja:

Odgoj i sazrijevanje osobe dio su trajnog poslanja svih društvenih čimbenika. Iako se te stvarnosti u odrasloj dobi primarno tiču odgovornosti same osobe, kao i bliže obitelji, ipak i svi drugi društveni čimbenici mogu i trebaju pridonijeti u navedenom smislu. Katolička Crkva, kao značajan vjerski čimbenik u RH, kroz svoje pastoralno-katehetsko i sakramentalno-duhovno poslanje puno pridonosi u području odgoja i sazrijevanja osoba. Na taj način silnice njezina djelovanja značajno pridonose dobrobiti i koheziji cijeloga društva. U ovoj radionici pozornost će posebice biti usmjerena na one pastoralno-duhovne čimbenike i procese koje u značajnoj mjeri pridonose sazrijevanju osobe i to u odnosu na sve životne dobi. Kao izabrani materijali za predavanje, raspravu i razlučivanje poslužit će izabrani tekstovi iz knjige kateheza pape Franje pod nazivom 'Naučiti jezik srca. O umijeću razlučivanja i donošenja odluka.'

Izabrana područja:

1. **Prinos cjelovitom odgoju - Isusov primjer**

* U kontekstu realnosti života,
* Vjera otvara dubinski pogled na život,
* Usmjerenost na realne i ostvarive odluke,
* Susret sa sobom u susretu s drugima i s Bogom,
* Kvaliteta odnosa kao preduvjet ostvarenja osobe.

2. **Razlučivanje**

* Prepoznavanje darova i mogućnosti napretka,

* Prepoznavanje manjkavih elemenata života,
* Emocionalna inteligencija,
* Socijalna inteligencija,
* Puninom vlastitog životom obogatiti druge.

3. Vrednote i ponašanja za odgojni prinos koheziji društva

* Slušanje,
* Razumijevanje,
* Pomoć u razlučivanju,
* Pozitivna praksa,
* Bogatstvo u različitosti.

Tema radionice izabrana je u skladu s odabranim podtemama projekta, a u njih se dobro uklopila budući da su odgoj i sazrijevanje osobe dio trajnog poslanja svih društvenih čimbenika u smislu prinosu koheziji i dobrobiti društva. Radionica je direktno povezana s ostvarivanjem prvog, trećeg i četvrtog cilja projekta koji glase:

1. Istražiti i utvrditi utjecaj suodgovornog djelovanja vjernika iz konteksta crkvene zajednice na koheziju u društveno-kulturnoj sredini,
2. Istražiti kod ispitanika razmišljanja i stavove vezane za odnos kršćanske vjere i društvenog života u okviru podtema projekta,
3. Kritički interpretirati stanje kršćanskog braka i obitelji u društvu, kao i mogućnosti duhovno-psihološke podrške i savjetovanja osobama i obiteljima u kriznim situacijama.

Uvodno predavanje s kojim je započela radionica bitno se ticalo odgoja i sazrijevanja koji se odrasloj dobi primarno tiču odgovornosti same osobe, kao i bliže obitelji. Ipak, istaknuto je da i svi drugi društveni čimbenici mogu i trebaju pridonijeti u navedenom smislu. Katolička Crkva, kao značajan vjerski čimbenik u RH, kroz svoje pastoralno-katehetsko i sakramentalno-duhovno poslanje puno pridonosi u području odgoja i sazrijevanja osoba. Na taj način silnice njezina djelovanja značajno pridonose dobrobiti i koheziji cijeloga društva. U ovoj radionici pozornost je posebice bila usmjerena na one pastoralno-duhovne čimbenike i procese koji u značajnoj mjeri pridonose sazrijevanju osobe i to u odnosu na sve životne dobi.

Radionica se dalje odvijala na način 20 minutnog iščitavanja kratkih tekstova druge, treće i četvrte kateheze iz izabranih materijala, sabranih u već navedenoj knjizi kateheza pape Franje pod naslovom *Naučiti jezik srca. O umijeću razlučivanja i donošenja odluka*. Nakon toga dijela uslijedili su rasprava i prinosa sudionika. U završnoj dijelu radionice, sudionici su, na temelju predavanja, pročitanih kateheza i rasprave na pripremljenim listovima, anonimno, u pisanom obliku izdvojili vrednote, stavove i mišljenja u odnosu na postavljeno pitanje o tome koje vrednote, stavovi i ponašanja mogu pridonijeti dobrobiti braniteljske populacije u suvremenom hrvatskom društvu u povezanosti s življenjem kršćanske vjere, a osobito u smislu prinosa dobrom odnosu obitelji branitelja i njihove odrasle djece?

Od nazočnih sudionika, na postavljeno istraživačko pitanje, pismeno je anonimno odgovorilo njih 22. Njihovi odgovori ovdje su prezentirani na objedinjeni način. Ističu se najprije oni odgovori koji su bili najčešći, a potom ostali, sve do onih koji su bili najrjeđi. Dakle, na izdvojeno pitanje koje bi to bile vrednote, stavovi i ponašanja mogli posebice pridonijeti dobrobiti braniteljske populacije u suvremenom hrvatskom društvu u povezanosti s življenjem

kršćanske vjere, a osobito u smislu prinosa dobrom odnosu obitelji branitelja i njihove odrasle djece, odgovori su uključivali sljedeće: međusobno razumijevanje, razgovor i slušanje drugih, prihvaćanje, poštovanje, podrška, tolerancija, uvažavanje, opraštanje, radost življenja, vrijeme za obitelj, vrijeme za sebe, važnost uloge roditelja u obitelji, osobni primjer života, pozitivno ozračje u obitelji, ljubav, vjera, pomoć u otkrivanju vlastitih darova, spremnost za rjeđe kritiziranje drugih. Iz dijela odgovora jasno je uočljiva poveznica ovih vrednota i oblika ponašanja s dobrobiti društva kao takvog. Istaknuta je važnost društvene povezanosti. Naglasak je stavljen na društvenu pravednost, tj. izbjegavanje omalovažavanja branitelja u društvu. U naznačenom kontekstu ističe se i pozitivan učinak istinskih vrednota na ljudsku sredinu, tj. društvo. Dio sudionika posebno je istaknuo odgovornost sredstava društvenog priopćavanja u odnosu na dobrobit braniteljske populacije i njihovih obitelji. Iskustvo vjerskog života uglavnom je isticano kao jako pozitivno u smislu podrške, ali je također istaknuta i potreba snažnijeg pastoralnog angažmana s braniteljskom populacijom.

U radionici je dakle ukupno sudjelovalo oko dvadesetak osoba. Sudjelovanje je popraćeno živim interesom za predavanje voditelja, kao i vrlo aktivnim angažmanom u raspravi i završnom pismenom dijelu radionice. Voditeljica Zajednice i njezini suradnici osnovne su elemente i naglaske radionice prof. Vranješa unaprijed objavili u obliku kratke zbirke sažetaka, kao svojevrsni duhovno-pastoralni zaključak svih radionica. Sudionici su izrazili živu želju za nastavkom susreta ovog tipa u budućnosti. Radionica je trajala oko 90 minuta, a završila je oko 21:00 sat.